

Sygn. akt VI U 837/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2015 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołań: W. U.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 10 marca 2015 r., znak:(...)

z dnia 5 maja 2015 r., znak: (...)

w sprawie: W. U.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu W. U. prawo do emerytury od dnia (...)
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżonymi decyzjami z dnia 10.03.2015 r. i 5.05.2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu W. U. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że powód nie spełnił jedynie warunku posiadania 15 letniego stażu pracy w szczególnych warunkach, bowiem nie zaliczono mu żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach z uwagi na brak zaświadczeń o pracy w szczególnych warunkach dotyczących tych okresów zatrudnienia.

W odwołaniu od tych decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury z uwagi na to, że w spornych okresach pracował stale i w pełnym wymiarze czasu w warunkach szczególnych. W toku procesu powód zakwestionował także decyzję z dnia 8.02.2012 r.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. U., urodzony (...), kwalifikacje spawacza zdobył w 1978 r. w trakcie pracy w Przedsiębiorstwie (...) w I.. Pracował w tym zakładzie od 18 marca 1975 r. do 31.10.1982 r. Zatrudnił się tam jako monter konstrukcji żelbetowych w wyuczonym zawodzie-montera konstrukcji żelbetowych. W czasie pierwszego roku zatrudnienia ubezpieczony pracował przy produkcji pomocniczej jako betoniarz, zbrojarz i montażysta-spawacz. Ubezpieczony montował konstrukcje metalowe i żelbetowe na wysokości m. in. przy budowie kurników, które miały stalową więźbę dachową. Ubezpieczony spawał już w tym okresie w pełnym wymiarze czasu pracy przed zdobyciem formalnych uprawnień w 1978 r. Jego stałą pracą było spawanie elektryczne i montaż konstrukcji stalowych i żelbetowych na wysokości, przy których to czynnościach też wykonywał spawanie.

dowód: - zeznania świadka J. J., ubezpieczonego – zapis protokołu rozprawy k.64, dokumenty w aktach osobowych, odpis książeczki spawacza.

W (...) Zakładach (...) w I. ubezpieczony zatrudnił się 2.11.1982 r. jako spawacz, zajmował się wyłącznie spawaniem podgrzewaczy do wody i to była jego stała praca w pełnym wymiarze czasu pracy do 7.02.1984 r.

dowód: - zeznania świadka Z. M. , ubezpieczonego – zapis protokołu rozprawy k.64, dokumenty w aktach osobowych

Następnie ubezpieczony zatrudnił się w (...) S.A. w I. od 20 lutego 1984 r. i pracowałem tam do 31.10.1991 r. Ubezpieczony zatrudnił się jako ślusarz, a spawaniem zajmował się od 3 marca 1986 r. do końca zatrudnienia, to jest do 31.10.1991 r. Ubezpieczony spawał ramy, dmuchawy oraz wirniki do zboża. To była też jego stała praca w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 3.03.1986 r. do 31.10.1991 r..

dowód: dokumenty w aktach osobowych, zeznania ubezpieczonego – zapis protokołu rozprawy k.64

Następnie ubezpieczony zatrudnił się w Przedsiębiorstwie (...) w I. i tam pracował w okresie od 1.11. 1991 – 31.03.1994, początkowo w (...) Spółce z o.o., potem kolejno w (...) K. i (...). We wszystkich tych Zakładach ubezpieczony zajmował się spawaniem na terenie zakładu pracy form do płyt żelbetowych.

dowód: - zeznania świadków W. S., J. L., ubezpieczonego – zapis protokołu rozprawy k.64,

W okresie od 28.02.1996 r. do 30.11.1996 r. ubezpieczony pracował w – (...) Sp. z o.o. w O. - praca w R. na budowie w M. przy montażu konstrukcji na wysokości jako spawacz i w tym okresie również stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał wyłącznie czynności spawania. Pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo pracy w szczególnych w którym potwierdził prace ubezpieczonego jako spawacza.

dowód: umowa o pracę z dnia 21.02.1996 r. i kolejne aneksy do umowy na stanowisku spawacza w aktach osobowych powoda prowadzonych przez (...) Sp. z o.o. w O., dokumenty w aktach rentowych, oraz zeznania powoda zapis protokołu rozprawy k.64,

Powód złożył wniosek o emeryturę 29.12.2014 r.

dowód: wniosek w aktach rentowych powoda.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów w aktach osobowych powoda oraz w jego aktach rentowych , których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków, bowiem były one zgodnie spójne, wzajemnie się uzupełniały z zeznaniami powoda i znajdowały potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych

w aktach sprawy. Świadkowie J. J., J. L., Z. M. i W. S. pracowali razem z powodem stąd ich zeznania stanowiły miarodajny dla ustalenia stanu faktycznego w sprawie dowód. Zeznania ubezpieczonego jako zgodne z zeznaniami świadków i znajdujące potwierdzenie w zebranych w sprawie dowodach z dokumentów również zasługiwały na wiarę.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, zdaniem Sądu Okręgowego, w sposób niebudzący wątpliwości, że powód w spornych okresach od 18.03.1975 r. 18 marca 1975r. – 31 października 1982r. w (...) I. , od 2 listopada 1982r. – 7 lutego 1984r. w I. D. , od 3.03.1986r. – 31.10.1991r. – w zakładach (...), od 2 sierpnia 1993r. – 30 września 1993r. w (...) K.- , od 1.10.1993r. – 31.03.1994r. w (...), od 1.10.1993r. – 31.03.1994r. w (...) wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienioną w dziale V pkt.5 (montaż konstrukcji metalowych na wysokości) oraz w dziale XIV pkt. 12 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 8.02.1983r. w sprawie w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Pozycja 12 cyt. załącznika A do prac w szczególnych warunkach zalicza prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorym.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz.(art. 184 ust. 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy -ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony

wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr14635) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Skoro postępowanie dowodowe potwierdziło fakt pracy powoda w szczególnych warunkach o których mowa w dziale V pkt.5 i XIV pkt.12 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r., w wyżej wymienionych okresach to okresy te dają okres ponad 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach wymagany do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku. Organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez powoda pozostałych warunków uzyskania prawa do emerytury i dlatego, biorąc pod uwagę fakt, że ubezpieczony wniosek o emeryturę złożył 29.12.2014 r., Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach zastępstwa prawnego orzeczono zgodnie z art.98 k.p.c. i przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Na zasadzie art. 118 ust 1 a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS Sąd Okręgowy orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi na brak świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach za wszystkie okresy, co powodowało konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego przed Sądem.

SSO Ewa Milczarek